

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkáját *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előtze-
tések, nyilttér: és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A horvát kérdés.

Lassan-lassan nőtt, kicsinynek látszott, ma pedig már oly naggyá fejlődött, hogy szinte veszedelmessé vált az aktuális politikai kérdések között és a legnagyobb mértékben fölkelte aggodalmainkat.

Nem kevesebbről van szó — amint immár látható — mint arról, hogy Horvátország, amely eddig, akár ha horvát szemüvegen keresztül nézzük is, a magyar államtestnek, ha jobban tetszik Szent István koronájának alkotó része volt, oly szerepet játszik, mintha egymagában egy souverain állam volna.

A Dráván túl, a magyar coalicióval létrejött meggyezés felhasználásával, nyíltan meggyarellenes politika folyik, úgy, hogy ott nem is horvát kérdéstről, hanem magyar kérdéstről van szó. Az utóbbi napok eseményei szinte szenzációs részleteket hoztak felszínre. Naponta érkeztek jelentések a magyar iskolák fildözéséről, a magyar szó gyűlöletéről, a magyarok megtámadásáról. Mi ez, ha nem háboru a békében?

A magyar nemzet súlyos mulasztást követett el a multban, amikor kevés figyelmet szentelt a horvát „testvérek”-nek. Hasonló hanyagságba egy államalkotásra érett nemzetnek sem szabadna esnie. De

abban a hitben voltunk, hogy oda át is becsülettel és hűséggel állják azt az egyezséget, melyet 1868 ban a magyar nemzet könnyelműségbe illő nagylelkűségéből kötöttek. Az előfordult egyes eseteket, melyekből magyarellenes szándék tűnhetett ki, csak elszigetelt jelentéktelenségnek minősítették, de most már rendszeressé vált a sok jelentéktelenség és csak a vak nem látja, hogy Horvátország tulajdonképpen nem testvéremzetünk, hanem valóságos ellenségünk, amely államunk gyengítésére tör.

Szomorú jelenség, hogy ennyire jutottunk.

Boldogult történetírónk Pesty Frigyes még másfél évtized előtt hatalmas és megtörhetetlen érveléssel bizonyította be, hogy Horvátország annyira nem tekinthető önálló államnak, hogy még külön horvát államkincstárról sem lehet beszélni; — évek előtt még hangzottak hangok, melyek a régi szlapon vármegyék visszacsatolását az anyaországhoz sürgették; — annakelőtte fel-felmerült egy-egy szó Dalmácia visszacsatolásáról: ma már ezeknek a fellángolásoknak csak távol és oszladozó füstjét látja a kutató.

Magyarország csendes, mintha Horvátországban őt mi sem érdekelné.

Nyissuk fel szemünket és lásunk!

Ami Horvátországban történik, az a legéberebb figyelmet és a legenergikusabb eljárást követeli.

Jóformán egész Horvátország megmozdult és tiltakozott a magyar államnyelv behozatala ellen az államvasutak alkalmazottainak szolgálati rendtartásába. Miért? Mert nem akarják elismerni és megtűrni, hogy a magyar államvasutak Dráván-túli vonalaira a szolgálati nyelv a magyar legyen.

Mi ez, ha nem nyílt megtagadása a magyar állam fenntartóságának?

E kihívó viselkedéssel szemben meg kell szünni az eddigi bizalomnak.

A nemzet sorsának intézői és a koalíciós pártok, mely megett az egész magyar nemzet sorakozik, lássanak hozzá, hogy a már kormányválsággá is elmérgesedhető horvát kérdés a közjogi szentesített törvények erejével visszacsatolassék azokba a keretekbe, amelyekbe a „társország” ügyei tartoznak. Vigyázni kell! Ha a horvátot nem tudjuk legyőzni, hogyan lehessen remény diadalt ülni az osztrákon.

A nagy vasminiszter, Baross Gábor, a magyar államvasutakban oly erős várát alkotta meg Horvát-

T A R S A.

Merengés.

Egy kis tündérszigeten messze távol
Elzárkozunk e forrongó világtól,
Hol lotusz nyílik, pálmaág fakad,
Hol nincsen ősz és nincsen alkonyat...

S ha napnyugat felől hozzánk a szellő
Távol emberraj foszlányával jő;
Halkan szól párom s védőn átkarol:
„Ne félj... vihar zúg messze valahol...”

Korčina Lilly.

A hit gyermeke.

— Paramythia. —

— A „Népjog” eredeti tárcája. —

A mindenható leszállott egéből az ujonnan teremtett földre, mely fenségének, tökéletességének, szeretetének volt tanúja. Angyalai kísérték.

Elnézte a gyöngé rózsapirt, a terjengő bibort, mely előzőnlötte keleten a föld

aranszegélyű fellegekben uszó széleit...; elnézte a feltűnő hajnalt.

A világosság pedig mindinkább terjedt a föld színén és megrendültek az erdők lombjai; gyenge hólyagokat vert a folyó; hallatszott éleztaja az állatoknak: a nesz az ifjú élet tiszta öröme volt.

És midőn feltűnt rózsapárnáiból a nap tűzgolyója: elhalványodtak az ég csillagai; csillogó fényben tündökölték a harmat gyöngyei és a viruló természet megújult általuk.

Ez volt a hatodik nap reggele.

A Mindenható gyönyörrel élvezte teremtményeinek örömét és vidám halálját.

De a föld színén és a világ élő teremtményein még csak egyedül ő volt a parancsoló és az ő angyalai a hirnőkök. Hiányzott még a teremtés dísz, műveinek koronája.

Mondá tehát Isten az ő angyalaihoz:

— Kedvesim! Látjátok ti is az alkotmányt, melyet teremtettem; gyönyörködtek a hajnalban és a föld megújulásán; halljátok az örömszajt az élők közt. Óh mily szép, mily jó ez! Én is örülök, hogy mindezt teremtettem az élők örömére.

— De e nagy természetén hiányzik még valami, minek nem lehet hiányzania. Avagy mi lenne a nagy mindenség, ha én nem öröködném felette? Parancsnok kell-e

földre, ki ur legyen, kinek én ész adok és kit szabad akarattal ruházok fel, mert az én képemet fogja viselni. Teremték embert az én képemre és az én hasonlatosságomra.

Elhangzott a Mindenható nagy szava a természetben és lön mélységes csend az egészen: várván a parancsokat, melyeket az Ur osztogatni fog.

Előszállott, langyos szellőt indító szárnyakkal, egy derült és fenséges alak; arany fürtjei gyönyörű hullámokban körözték magas homlokát és göndör csomókban simultak hó vállaira.

Ez volt az öröm anyyala!

Még egyszer meglebbentette fényes szárnyait és megállott a Mindenható lábainál. A fénykörben uszó arcon szokott mosoly helyett a levert-ég vonásai mutatkoztak és szava rezegve tört elő biborajkain.

Szólván, könyörgött a Mindenhatónak: ne teremte embert; mivel az törekeny és állhatatlan lesz, az élvezetek el fogják csabítani és a gyönyörök hullámaiba dönteni. A szilaj örvénytől nem lehet őt megmenteni, mert gyöngé lesz az örömeök varázserejével szemben. Könyörgött tehát az Urnak: ne teremte embert; ne az ő képére, mert az ember meg fogja azt alázni.

Szólt és fényes szárnyait felemelve, elszállott.

országban a magyar államfentartó-ságnak, hogy annak veszendőbe menni nem szabad. Emlékezzünk csak! Mikor a magyar zászlót évek előtt letépni akarták Zágrábban horvát kezek, magyar államvasuti munkások testükkel védelmezték meg azt s nem érte gyalázat lobogókat.

Vigyázzunk, vigyázzanak a kormányférfiak, nehogy — ha megint megkíséreltetnék hasonló merénylet, — ne akadjon többé magyar test és magyar szív, mely megóvja a vörös, fehér, zöld zászló és benne az egész magyar nemzet meggyalázását.

Krónika a hétről.

A kiegyezési tárgyalásokat csak az osztrák reichsrát megalakulása után folytatja ugyan majd a két kabinet, de a hivatalos tárgyalásokon kívül mutatkoznak olyan jelenségek, melyek arra engednek következtetni, hogy az osztrák kormány mereven ragaszkodik álláspontjához. Erre enged következtetni a bécsi „Fremdenblatt” nyilván sugalmazott cikke, melyről az utóbbi időben sok szó esett. Eszerint az osztrák kormány megkívánja, hogy a gazdasági egység 1917-én túl is fentartassék, a közös jegybank me-maradjon és az új kvótakules állandó legyen. Minthogy e kívánságokhoz a magyar kormány hozzá nem járulhat, kemény tusakra lehetünk elkészülve.

A horvátok elégtelensége még nem szűnt meg, sőt fokozódott. Alighanem a horvát kormány bukása lesz ez elégtelenség következménye.

A kormány pártjai együttes értekezletet tartottak a gazdasági cselédtörvény javaslatának megvitatása tárgyában és az általános-ságban már elfogadott törvényjavaslat részleteire nézve igen lényegeseknek mondható változtatásokat ejtettek meg.

Utánna nemes, komoly arcu, de mondhatatlanul vonzó lény lebegett elő és állapodott meg az Ur színe előtt. Mozdulatai a méltóság jeleit viselték magukon; holló fekete sima hajzata kellemesen omlott vállaira és zöldbejárt szőnyejei közé vegyült.

Ez a fájdalom anyyala volt. Komoly fenséggel készült, szelid hangon. Esdekelt pedig a szent Atya előtt: ne teremtene embert, aki elég kicsiny szívű lesz kétségbeesni a bű és fájdalom terhe alatt, s ki teremtőjét atkozni fogja egykor. Esedezett tehát, ha ne teremtene ily haladatlan lényt.

És jöttek aképek a bőség, a szükség, az igazság és a halál anyyalai, mint hasonló értelemben könyörgött Istennek, hogy ne teremtene embert.

De eljött végre a hit anyyala is. Dicső sugározta körül szent ábrázatait és áhitat egyesült a jóság szellemének kifejezésében. Fodros selyemfürtjei szendén simultak szét homlokán; alakján menyeyi bizalom honolt.

És összefonva gyengéden két kezét esedezett a Mindenható előtt: valósítsa meg eszméjét és akaratát, teremtven embert saját fenséges képére s ígérte, ha az istenség minden anyyala és nemtője elhagyna is őt gyengesége miatt, ő annak mindig és örökké

A képviselőház pénzügyi bizottsága pénteken ülést tartott, amelyen részleteiben tárgyalta a vasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Az ülésen jelen voltak: Kossuth, Popovics, Sztéryni és Stettina miniszter tanácsos. A tárgyalás alá került javaslaton a bizottság keveset változtatott. Voltak mellékes jelentőségű, apró cseprő módosítások, amelyek egy részét elfogadták, a javaslat kirívó hibáit azonban nem reparálták.

A képviselőház folyosóján pénteken válság hírek terjedtek el. Ezek szerint távirat érkezett Budapestre, hogy az alkotmánybiztosítékok miatt, melyeket a király nem fogadott el, kormányválság tört ki. A hír — mint minden ilyen fajta rémmese — némelyeknél hiteltre talált s óriási módon megnöve keringett nemsokára mindenfelé. Eltekintve attól a bizonyos tényről, hogy kormányválság egyáltalában nincs, semmiféle olyan távirat nem érkezett Budapestre, mely erről hirt adna.

A nemezis.

Egy tudós osztrák professor, úgy emlékszem reá Brachellinak hívták, terjedelmes statisztikai munkát adott ki, melynek befejező szavai, mint a nagy osztrák ábránd előírja, következőleg hangzottak: „és így valósul meg a régi jóslás, mely az őt magánhangzóban nyilvánul meg s így magyarázandó: a. e. i. o. u. — Ausztria erit imperator orbis universalis; magyarul: Ausztria lesz uralkodója az egyetemes világnak. A jó öreg tudós, ha felébredne mélységes álmából s tudomására jutna a most folyó osztrák képviselőválasztások eredménye, alighanem az a meggyőződés keletkeznék benne, hogy hazafias lelkesedésében nagy bolondságot követett el akkor, mikor az őt magánhangzónak a fentebbi értelmet tulajdonította. Mert ellenkezőleg, ha minden jel nem csal, az általános választói jog megalkotása Ausztriának romlását okozza s meglehet előre jóslni azt az időt, midőn az idegen népek elnyomására, üldözésére és megsemmisítésére törő Ausztria, mint az

védője, nemtője lesz, s nem hagyja el őt legvégső inségében sem, mert az Istenség szeretetének lesz a jelképe.

Elhallgatott rezgő dalamu szava; de a szellemi alak vonásain kérelem ömlött el és kezei összefonva maradtak.

A hit anyyala győzött!

Mondá ekkor az Isten:

— Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; s uralkodjék ő a tengernek habjain, az égnek repeső madarain, az erdő vadjain és a földön csuszó-mászó minden állaton.

Teremté azért az Isten embert az ő képére, az Istennek képére.

És midőn a teremtés e remeke megalkottatnék: isteni szózat a hit gyermekeinek nevezte őt!

És mikor az Isten szigorú igazsága a két első embert az édenből kiűzte, nem átkozták a büntető hatalmat, meghajoltak előtte.

És megengesztelődött Isten a hit anyyalanak védelmén, szólván a kiűzöttekhez:

— Aki közületek és utódjaitok közül bennem hinni fog, az üdvözöl!

Otevenyi.

oldott kéve, szét fog hullani s egyes alkalmas részeit elnyelik a kapzsi szomszédok. Más szóval utóleri a büntetés. Mindig más nemzetek sirját ásogatta s most a magáé tátong előtte ijesztő ürességében, de készen a befogadására.

A mostanihoz hasonló, nagyfontosságú, történelmi esemény még nem fordult elő Ausztria történetében. Egy korban előrehaladt s a mélyreható változásoktól természetesen irtózó, sok bajtól ostromolt uralkodó, hogy úgy Magyarországon, mint az örökös tartományokban mind nagyobb mértékben tért foglaló nemzeti irányzat ostromától szabaduljon, a régi hagyományok félretételére, ez alsóbb népréteg karjaiba dobta magát s az általános választói jog kiterjesztésével, azok kezébe juttatta a hatalmat.

Bátor elhatározásának azután az lett az eredménye, hogy a régi, kipróbált elemek mind a választási harctéren maradtak s most egy új, ismeretlen hatalommal és erővel áll szemben, melyről senki bizonyossággal meg nem tudja mondani, hogy mit fog csinálni. Valjon a nagy erőre vergődött szociáldemokraták hozzányulnak-e? az uralkodó által légmentesen elzárt hadsereg létszámkérdéséhez s vallott elveikhez hiven annak eltörlését fogják-e követelni?

Ha igen, akkor tán mégis jobb lett volna Magyarország támogatását a magyar vezényszó engedélyezésével megnyerni, mint a szociálistákkal az állandó hadsereg megtartása érdekében tárgyalásokba bocsájtkozni. Azután meg mit szól majd ahhoz ősz uralkodónk, ha a Lueger vezetése alatt álló, legnagyobb párt azt erőszakolja, hogy a zsidóságot ki kell kergetni a monarchiából; a nyakas magyarok letörése céljából pedig be kell masiroznia Magyarországra.

Félünk, hogy rossz szolgálatot tettek azok az uralkodónak, kik megnyerték az eszmének, hogy a nemzeti irányzatot kell ily módon kipusztítani, mert ez úgy sem lehetséges, legalább Magyarországon nem. Annyira nem, hogy nem képzelünk olyan, még a legszabadelvébb gondolkodásnak hódoló ember, magyar embert, ki a nemzeti állam eszményét bármiféle, haladást képviselő ujtásnak áldozatul dobna.

Mi önnálló, magyar nemzeti, független államot akarunk. Örömmel fogadjuk, ha ez oly módon is tovább építhető, hogy radikális irányzatú választási törvényt alkotunk; de semmiféle szabadelvű intézmény kedvéért nemzeti követeléseinkről le nem mondunk; azt el nem ejtjük; azért küzdeni fogunk életünk utolsó pillanatáig.

Az Ausztriában lefolyt választás eredményeképp jelentkező rémület immár az ottani kormány több tagját lemondásra kényszerítette; a bukott német polgári pártok pedig egyesülésre törekcsenek s kétségbeejtő kísérleteket tesznek, hogy a pótválasztásokon a csorbát kiköszörüljék, ami azonban előrelátólag nem fog sikerülni.

Hat ennél az eszeveszett politikai kísérletezésnél nem lett volna-e? okosabb, hazafia abb és helyesebb eljárás, ha uralkodónkat megnyerik tanácsosai éppen az ellenkező irányzatnak, mely egy nemzeti aspirációi tekintetében kielégített, erős, egyseges, fejlődő, nagy Magyarországra támaszkodva, tenne kísérletet a szertehuzó osztrák

nemzetiségek fékentartására, ha szükséges, kielégítésére, ha lehetséges.

Minden nagyobb jóstehetség nélkül előre mondható, hogy ez az idő, mint a józan ész természetesen működésének folyománya, el fog következni, csak akkor már késő ne legyen. Egy gazdaságilag kifosztott politikailag elnyomott, természetes fejlődésében megakadályozott s a nemzetiségek felbujtása folytán széttagolt Magyarország alig lesz képes a fontos szerep betöltésére.

Vagy Ausztriának ismét az lesz a sorsa, ami eddig volt; tudnillik, nem csak egy hadsereggel, hanem egy eszmével is újra megkésik?

Boda Vilmos.

H I R E K.

— **A koronázási jubileum** A hivatalos Magyarország nagyban készülődik a június 8-iki koronázási emléknapra. A részletek megbeszélése végett Wekerle miniszterelnök Bécsbe utazott s a program a miniszterelnök visszaérkezése után fog nyilvánosságra hozatni. A királyi hírszerint június 5-én érkezik meg Budapestre, hogy az ünnepségeken jelen legyenek. Szó van arról, hogy ez alkalommal több miniszter és államtitkár valóságos belső titkos tanácsosa fog kinevezettni s egyéb kitüntetések is lesznek. Ennyit beszél a hír, a tervezett hivatalos ünnepségről. A nagy uraknak, a hatalmasoknak, tehát kijut a királyi kegyből. De megfelelnek a népről. Hat ez ne ünnepeljen? Bizony emlékezetes dolog lett volna e jubileumot az általános választói jog behozatalával egybekötöni.

— **A kaposvári gimnázium botránya.** A kaposvári főgimnázium idején latin írásbeli érettségijét kínos eset zavarta meg. Az érettségien észrevették, hogy egyik tanuló puskát használt. Amikor ezért az illető tanuló az érettségi vizsgától felfüggesztették, ez kijelentette, hogy nemcsak ő, hanem összes tanulóitársai is a végzendő latin fordításról előzőleg értesültek Steller Ignác, a latin nyelv tanáratól. Erre a székesfehérvári tankerületi főigazgató Steller tanárt állásától felfüggesztette, a tanulók pedig újabb latin írásbeli érettségire lettek bocsátva. Az ügyben szigorú vizsgálat indult. A mely, hisszük, Steller tanár teljes artatlanságát ki fogja deríteni. Mert, értesülésünk szerint semmi része sincs a botrányban.

— **Elhalt püspök.** A magyar kath. egyháznak gyászja van. Bubicz Zsigmond kassai püspök Badenbe 87 éves korában meghalt. A tudományok és művészetek lelkes barátja volt; maga is festett é szenvedélyes régész volt. Gyűjtő szenvedélye élete alkonyán kellemetlen botrányba keverte az agg főpásztort, akinek öregségét és jó szívet a közelébe ferközők allitolag a maguk javára aknazták ki.

— **Gyászrovat.** A Herman-családot, súlyos gyász érte, özv. Herman Manoné, sz. Krisanich Erzsébet testvérje, mrazolni Krisanich Mihály f. é. május 21-én 50-ik életévén

ben Lovranában váratlanul elhunyt. A meghaldogult hült tetemei a kutasi családi sírboltban f. hó 24-én helyeztettek örök nyugalomra.

— **A Tulipán-Szövetség estélye.** Kaposf Jeno főispán védnöksége alatt a Tulipán-kert szövetség június hó 6-án (csütörtökön) tartandó műkedvelő előadása iránt, — mely az elnök Rusa Ernőné és az előadást rendező dr. Pete Márton és Simalya Ferenc buzgókodása folytán annyira előrehaladt, hogy a próbák már a sétatér arena színpadán folynak, — nem csak városszerte, de a vidéken is olyan élénk érdeklődés mutatkozik, hogy a színház előre láthatólag szűknek fog bizonyulni. Ami különben nem is csuda, mert az estély, — melyet Thaly László orsz. képviselő felolvasása nyit meg és Kaposf Józsefné szereplése is emelni fog — fényesnek, mulatságosnak és érdekesnek ígérkezik.

— **Nyári mulatság.** A kaposvári iparos ifjuság önképző egylete f. évi június hó 16-án nagyszabásu nyári mulatságot rendez a Széchényi-téri állami elemi iskola kerthelyiségében, melyre a meghívókat napokban küldi szét a rendezőség. Ugyancsak június 2-án nyitja meg saját helyiségénél levő kerthelyiséget táncal egybekötve.

— **Bérbe adott főúri birtok.** A kívándorlasi láz nagyban elfogta Somogy megye népét is s amíg a vármegye közgyűlése különféle elméletekkel azon bibelődik, hogy miként lehetne e nagy vérvesztéséget meggátolni, az alatt előáll egy fiatal főúr és elméletek helyett gyakorlati példát mutat arra, hogy miként kell a nagy nemzeti veszedelmet csirájában megfojtani. Ifj. Zichy Ödön gróf ugyanis zakányi hitbizomány uradalmából 1300 holdat a napokban bérbe adott Belezna. Zakány és Örtilos községek lakóinak, akik most már itthon is önmagoknak művelhetik a földet.

— **A csendőrség új fegyverzete.** A csendőrlégénységet az új szervezeti szabályrendelet értelmében új fegyverzettel látják el. Az eddigi Kropacek fegyver helyett a használhatóság tekintetében ezt jóval felülmuló Manlicher karabély jön, s az eddig minden jelvény nélküli kardszijakra a magyar korona is rakészül. Az új felszerelés a kaposvári csendőrséghez a jövő hét folyamán érkezik meg.

— **Rendelet a magyar iparért.** A kultuszminiszter a tankerületi kir. főigazgató-ságokhoz, a kereskedelmi iskolák főigazgató-jához, a felsőbb kereskedelmi iskolák miniszteri bizottságához és valamennyi kir. tanfelügyelőhöz intézett rendeletében felhívja az illetőket, hogy értesítsék szigorú mihez tartás végett a felügyelők alá tartozó állami és községi iskolák igazgatóit, hogy vezetésükre bizott tanintézetek tanszer szükségleteit ezen túl kizárólag hazai készítményekből fedezzék, mert külföldi forrasokból csak olyan taneszközök beszerzése engedtetik meg, a melyeket hazánkban ez idő szerint megfelelő módon előállítani nem tudnak. Az engedély nélkül beszerzett külföldi gyartmányok ára az illető megrendelőt fogja terhelni.

K Ü L F Ö L D.

Külgyminiszterünk Rómában.

Külgyminiszterünk, rosszul értelmezett figyelemből a pápa érzékenységre, nem akarja Rómában meglátogatni Olaszország külgyminiszterét, tekinteten kívül hagyván, hogy ezzel viszont olasz szövetség esünk érzékenységét sérti. Ezen körülménynek tulajdonítjuk, hogy olyan sokáig húzódtott Aerenthal báró olaszországi látogatásáról folytatott diplomáciai tárgyalás, miután az olaszok, könnyen érthető okokból, ragaszkodtak ahhoz, hogy Olaszország külgyminisztere Olaszország fővárosában: Rómában fogadja a magyar és osztrák külgyminiszter hivatalos látogatását. Diplomáciánk végre mégis belátta, az olasz kívánság jogosságát. A fönnebb említett tárgyalás azzal az eredménnyel nyert befejezést, hogy külgyminiszterünk Rómában fogja meglátogatni olasz kollégáját. Egyidejűleg kihallgatásra jelentkezik a pápánál, a mi ellen senkinek kifogása nem lehet. Viktor Emánuel olasz királyhoz azonban Raconigibe megy bemutatkozó kihallgatásra Aerenthal báró, — nem tudjuk hirtelenében megmondani, hogy miért megy oda és miért nem intézi el ezt a ceremóniát a Kvirinálban? Ugy látszik, hogy diplomáciánk már sohasem tud egész munkát végezni.

A helyzet a Balkánfélszigeten.

Ferdinánd bolgár fejedelem hazaérkezett fővárosába. A fejedelem váratlanul jött vissza, a minek belső és külső politikai okai vannak. A belső ok, hogy a Petkov miniszterelnök meggyilkolása után a gyors kimulás jelei között született Gudev-kabinet máris erősen ingadozik, mert a Ghenadjev vezetése alatt álló stambulovisták nem akarják tovább támogatni. A külső ok a veszedelmes feszültség Szerbia és Bulgária között. A bolgárok makacsul ragaszkodnak ahhoz a feltevésükhöz, hogy Szerbia szövetekezett Törökországgal a macedóniai bolgár törekvések meghiúsítására, a mi Bolgárországban mértéktelen elkeseredést kelt. Most már az oroszbarát Zankov-párt szófiai közlönye is azt írja, hogy Bolgárország utja Macedóniába Belgrádon át vezet. Ezek a nehézségek indították arra Ferdinánd fejedelmet, hogy hosszabb időre tervezett külföldi tartózkodásának megszakításával hazasiessen, nehogy alattvalói valamely meg gondolatlansággal kellemetlen meglepetést szerezzenek neki.

Összeesküvés az orosz cár ellen.

A napokban az eddigieknél komolyabb és szervezettebb összeesküvés készült a cár ellen és nem sok hizza volt, hogy II. Miklóst utól nem érte elődeinek véres végzete.

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES

forrást, ha gy mor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdus ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyviz: dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kifünő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légeső- és huzyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vizzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos olisméro nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesőbb: hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. Kapható minden fűszüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

Kedvelt borviz!

A cár megmenekült és most az ő tudta nélkül, de az ő nevében börtönbe vetik az embereket és halomra mészárolják őket. Néhány hónapra el is rejtőznek a megremített elégtelenség, de az elfojtott szenvedély egy újabb, nagyobb és véresebb összeesküvés tör ki.

Az osztrák választások.

A pótválasztások befejeztével most már egész Ausztriában, Galiciát kivéve, befejeződtek a választások. Az új Reichsrath képe most már nagyjában kialakult. Az osztrák képviselőházban a legtöbb taggal a szociáldemokrata párt van képviselve. A keresztényszocialisták csak másodsorban következhettek a választás eredménye alapján, de a német klerikalikus Ebenhoch csoportjának hozzájuk csatlakozása következtében számra el fogják érni a szociáldemokratákat. A csehországi német és cseh pártok, a melyeket a főválasztások valósággal megtizedeltek, a pótválasztások során egész csomó mandátumra tettek szert.

Közgazdaság.

Szomorú kilátások.

Bizony úgy van, hogy nem piros pünkösdi napjára virradunk a múlt vasárnap; sőt felette szomorú, sötét napok köszöntöttek ránk. Csupa csapás, megannyi szerencsétlenség ér bennünket; semmi öröm, tömérdek keserűség.

Az esztendő óta fennálló rossz viszonyokat, silány állapotokat nem tudjuk kiheverni, képtelenek vagyunk, helyrehozni a szeszélyes időjárás okozta rettenetességeket.

Darányi Ignác földmívelési miniszter pünkösdre beszámolt az ország, mezőgazdasági állapotáról. A hónapok óta tartó, rendkívüli időjárások után, vajmi kevés reményünk volt, hogy valamelyes kedvezőbb termés-kilátásokról álmodhassunk. Sőt a rosszabbnál is rosszabb évre lehetünk elkészülve.

Rossz termésünk lesz minden téren és ez országos csapás. Hány ezer meg ezer szegény ember fogja ismét ezt megsínyleni. Akármint is vesszünk, mindenben rossz termés-kilátások vannak. Buza, rozs, árpa, zab, repce, kukorica, burgonya szépen indultak, aztán a hideg áprilisi esőzések majd a hirtelen beálló tikkasztó majusi forróság tönkresilynyította őket.

Ennyi csapást a legedzettebb lélek, sem bír elviselni. Hisz a népet a minden oldalról ránehezülő gond és teher már úgy is félig-meddig kétségbeejtette; az egyre fokozódó drágaság meg tetemesen megnövelte részint a kivándorlókat, részint a koldusok számát.

A természet ellen tehetetlenek vagyunk és itt kárba vészett szorgalom, munka és tevékenység; legszebb reményeinket megcsufolja és tönkre teszi néhány hét alatt egész esztendői fáradságos munkánkat.

Azonban ilyen csapások mellett védekeznie kellene azokkal szemben, a kikkel lehet; t. i. az emberekkel szemben, a kik kihasználják a szegény embereket, a kik a mértéktelen drágítással nem érik be és egyre-másra emelnek.

Elvégre a szegény ember nem fejőstehén, amúgy is ad tejet, a meddig módjában áll, de azontul nem lehet belőle kipréselni mást, mint a lelkét, a vérért.

Méltányosság legyen a jelszó a szegény néppel szemben. Az államnak, a kormánynak hatalmában és módjában van bizonyos mértékig a népet megoltalmazni az indokolatlan és mértéktelen kizsákmányolással szemben. Megkell annyiból is védeni a magyar polgárokat, hogy megcsappantsuk a nagymérvű kivándorlásokat.

Az idei termés tehát a legkedvezőtlenebbnek várható a beérkezett jelentések szerint. Már most kell a földművelésügyi kormánynak valami utat-módot találni, a mivel némiképp ellensúlyozza a szegény népre esőtől hulló csapásokat, mert ezt nem csak a közvetlenül az érdekeltek fogják súlyosan megszenvedni, de a rossz termés esetén a többi szegényebb emberek: kishivatalnokok, kiskereskedők, iparosok, szóval a közép osztály fogja érzékenyen érezni.

Mentsük meg, akár társadalmi akciók útján szegényebb vérsínket; mert ha sok egyébre tudunk gyűjteni, a mi talán nem igen fontos és mellőzhető, akkor még inkább segítő kart nythat a társadalom, karöltve a kormány, a földhöz ragadt honfitársaink fölségélyezésére. Ez a támogatás, ez a segítés aztán valóban gyümölcsöző befektetés lesz a hazá, a nemzet javára.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet” tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékozást szerezhetnek.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla,

hogy van cég, ahol hihetetlen olcsón, (értsd: nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat:

első minőségű, selyem szitaszövetet, keveretlen tiszta gyapjú-szövetet, len- és kenő-olajat, eredeti „U SZÓ” kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömítőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, eszközöket, vasrészeket, modern közlőműveket, sejjakat.

Ez a cég:

SCHIVARZ JÓZSEF és TÁRSA,

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26. szám.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészetű ruhatisztító és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nalam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok nem ütnek vissza.

kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt tisztítással összetéveszteni.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Eladó

egy darab 1⁸/₁₂ éves
veres-tarka szőrű

BIKA,

amely orvos által megvizsgál-
tatott, és tenyésztésre alkal-
masnak találtatott.

KAPOSVÁROTT, Zöldfa-u. 30.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsmegyének a Telecska
magaslatán fekvő JOLÁNFDLDI szőlő-
oltvány és kertészeti bérletén tavaszi
szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden afányon
fajtisztán, sima és gyökerezőldojtvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökerez
vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák
1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb
fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca
élősövény, a melynek gyökerei nem
sarjadzanak, tövisel igen sűrűk sem-
miféle rovar nem puzsitja, minden
időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket kés-
séggel küldök.

Szives megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

Érvényes 1907. május 1-étől.

A Kaposvárra érkező és Kaposvárról induló vonatok (nyári) menetrendje.

1 vonat száma	Allomás	Érkezik	Indul	Jegyzet
Budapest—Fiume				
1002	Kaposvár	d. e. 11 óra 13 p.	d. e. 11 óra 14 p.	gyorsvonat
1004	"	este 10 óra 32 p.	este 10 óra 33 p.	gyorsvonat
1006	"	d. u. 3 óra 06 p.	d. u. 3 óra 14 p.	személy vonat
1008	"	éjjel 4 óra 10 p.	éjjel 4 óra 18 p.	személy vonat
Fiume—Budapest				
1001	Kaposvár	d. u. 5 óra 29 p.	d. u. 5 óra 30 p.	gyorsvonat
1003	"	éjjel 5 óra 09 p.	éjjel 5 óra 10 p.	gyorsvonat
1005	"	éjjel 1 óra 21 p.	éjjel 1 óra 31 p.	személy vonat
1007	"	d. u. 12 óra 42 p.	d. u. 1 óra 06 p.	személy vonat
Ujdombovár—Gyékényes—Zágráb				
1010	Kaposvár	este 7 óra 10 p.	este 7 óra 18 p.	személy vonat
Zágráb—Gyékényes—Ujdombovár				
1009	Kaposvár	d. e. 9 óra 01 p.	d. e. 9 óra 08 p.	személy vonat
Gyékényes—Ujdombovár				
1041	Kaposvár	este 7 óra 47 p.	este 8 óra 09 p.	teher vonat személy szállítással
Ujdombovár—Gyékényes				
1042	Kaposvár	reggel 7 óra 24 p.	reggel 7 óra 40 p.	teher vonat személy szállítással
Siófok—Mocsolád—Kaposvár				
4311	Kaposvár	reggel 8:33 p.	—	
4313	"	este 6:50 p.	—	
Kaposvár—Mocsolád—Siófok				
4312	Kaposvár	—	reggel 5:20 p.	
4314	"	—	d. e. 3:25 p.	
Fonyód—Kaposvár				
4401	Kaposvár	reggel 7:20 p.	—	
4403	"	este 9:15 p.	—	
4411	"	d. u. 2:52 p.	—	
Kaposvár—Fonyód				
4402	Kaposvár	—	d. u. 1:18 p.	
4404	"	—	d. u. 3:30 p.	
4412	"	—	reggel 7:35 p.	
Szigetvár—Kaposvár				
4511	Kaposvár	reggel 7:10 p.	—	
4513	"	d. u. 2:57 p.	—	
Kaposvár—Szigetvár				
4512	Kaposvár	—	reggel 5:15 p.	
4514	"	—	d. u. 4 órakor	
Barcs—Kaposvár				
4611	Kaposvár	reggel 7:18 p.	—	
4613	"	este 9:28 p.	—	
Kaposvár—Barcs				
4612	Kaposvár	—	éjjel 4:30 p.	
4614	"	—	d. u. 3:46 p.	

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2-3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI., Andrásy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andásy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt

aláírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza 20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor-és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolesóbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József

Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia csemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akáccsemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4-5 és 16 „
1000 „ Vadalma-csemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti díszszekfű tövek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónapórszák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendű kerti magvak,
- virághagymák, disznövények a legolesóbb áron.

160 oldalas árjegyzékünk kívánatra bérmentve.